

KIRUNA

information

- Mindre konflikter tack vare KOMET
- Hur ska vi bo i framtiden?
- Så drivs våra idrottsanläggningar

Klart för inflyttning på

Mysinge äldreboende

Ny återvinningscentral i Vittangi

Bumerangen – en riktig kraftstation

Porträtt:
Håkan Siggemo
vid Medborgarkontoret
i Karesuando

”Vi är till för er och inte tvärtom”

Sällan har väl en kommunal tidskrift blivit så efterfrågad som det första numret av denna tidning. Kirunafödda från när och fjärran har ringt för att få tidningen skickad till sig och det tycker vi är oerhört roligt!

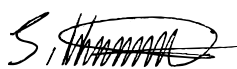
Stadsomvandlingen är en oerhört viktig och central del av vårt arbete, det ska också avspeglas i vår informationstidning till er. Tillsammans med tidningen som LKAB ger ut, informationen på alla aktörers hemsidor och de allmänna informationsmötena hoppas vi att ni får en så heltäckande bild över det aktuella läget som möjligt.

En av anledningarna till att Kiruna ur ett stadsplaneringsperspektiv varit i omvärldens blickfång, är det strukturerade sättet mönsterstaden del 1 anlades på. För att säkerställa att det nya Kiruna verkligen ska bli mönsterstaden del 2 genomförs nu ett omfattande arbete med en fördjupad översiktsplan; vår stadsarkitekt beskriver arbetet med den inne i tidningen.

Kiruna kommun en politiskt styrd organisation och det har väl inte undgått någon att vi genomfört ett kommunalval under hösten. Politikens roll är att besluta över vilka kvalitetsnivåer som ska gälla för den kommunala servicen, resursfördelningen mellan verksamheterna och framtida placering för det nya Kiruna.

Vi som arbetar i organisationen ska ta fram bra beslutsunderlag för våra förtroendevalda och verkställa de politiska besluten. Allt som vi gör kanske inte alltid har en direkt koppling till de politiska beslutsforumen, men indirekt utgår det alltid ifrån ett demokratiskt fattat beslut. Vi är till för er och inte tvärtom. Min förhoppning är att det genom information och praktisk handling når fram till er. Ni som medborgare ska känna tillit till oss och ni kan genom att lämna era synpunkter hjälpa oss att bli bättre.

Jag hoppas att du som läsare kommer att känna att det var väl investerad tid att läsa igenom denna tidning och förhoppningsvis har du fått ny kunskap om kommunen.

Stefan Hämmäläinen
kommunchef, Kiruna kommun

E-post till kommunkontakten: kommunkontakten@kommun.kiruna.se
Vår hemsida: www.kommun.kiruna.se

KIRUNA
information

KIRUNA information ges ut av Kiruna kommun och delas ut till alla hushåll i kommunen.

Ansvarig utgivare: Stefan Hämmäläinen

Redaktör: Ulrika Hannu

Kontakta redaktionen:

ulrika.hannu@kommun.kiruna.se

tel: 0980-70 000

Se även www.kommun.kiruna.se

Redaktionsgruppen består i detta nummer av:

Ulrika Hannu, Mariann Nordmark, Lisbeth Pekkari, Catrin Eriksson, Mia Uusitalo och Anne-Sofie Koivisto, Kiruna kommun, Stina Johansson, TVAB, Åsa Redin, KBAB samt Petra Sternlund, Krauz & Co.

Produktion: Krauz&Co. reklambyrå

Omslagsbilden

Mysinge äldrebroende.

Bilden är tagen av
Kjell Törmä.

Kommunen håller utbildning för tonårsföräldrar

Mindre konflikter och bråk tack vare Komet

Bråk och konflikter med din tonåring – är du bekymrad och rädlös? Då finns Tonårskomet – en utbildning som ger dig verktyg för att bygga upp en bra relation med din tonåring.

Text: Catrin Eriksson • Illustration: Anna Öhman

Konflikter och bråk mellan föräldrar och tonårsbarn kan handla om alkohol, datoranvändning, droger, skolk eller liknande.

Kiruna kommun håller nu en utbildning som heter Tonårskomet. Föräldrar till sex ungdomar mellan 12-18 år och två gruppledare, Pia Fors och Jessica Berglund, träffas vid elva tillfällen per halvår.

Målet för föräldrarna är att bygga upp en bra relation till ungdomarna. Föräldrarna lär sig att vara tydliga och konsekventa och

hur de kan få en bra kommunikation genom att träna i problemlösningssmodeller.

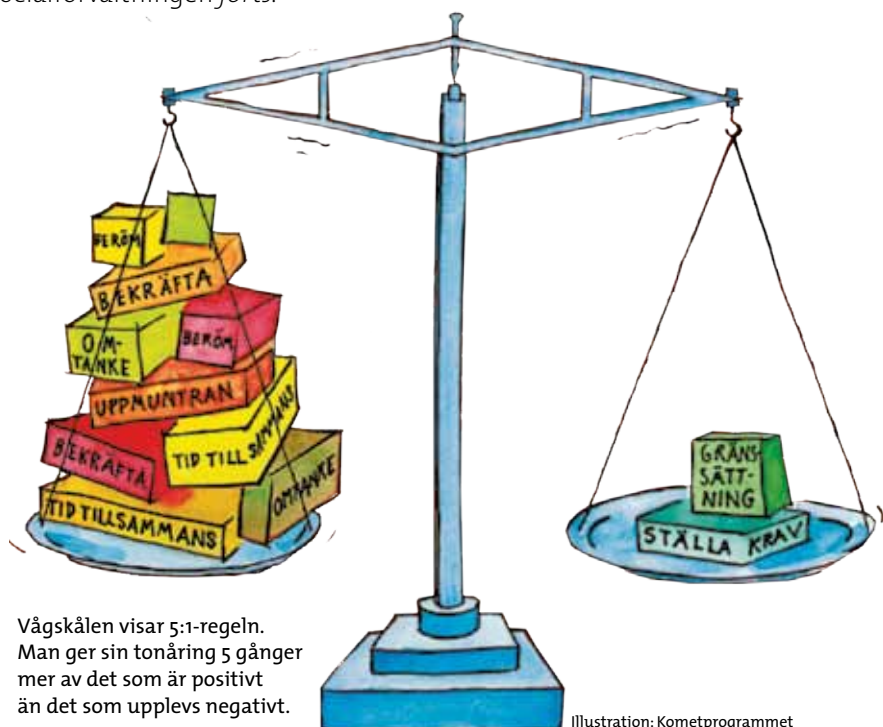
Första utbildningen startade under hösten 2010 och nästa utbildning startar under januari 2011. Redan från början har föräldrar som deltagit märkt en stor förändring i sitt bemötande. Nu fokuserar man mer på det positiva istället för det negativa. Olika punkter i träffarna är bland annat samvaro, kommunikation, problemlösning och beröm.

Snart tartar en ny omgång Tonårskomet, närmare bestämt i slutet av januari 2011 och Jessica Berglund och Pia Fors hälsar nya deltagare välkomna.

– Vill du delta är du välkommen att kontakta oss. Du når Pia Fors på: **0980-702 23** och Jessica Berglund på **0980-706 34**. Välkommen!

VÄJ DINA STRIDER!
Mer Tonårskomet på nästa sida >>

>>

Vågskålen visar 5:1-regeln. Man ger sin tonåring 5 gånger mer av det som är positivt än det som upplevs negativt.

Illustration: Kometprogrammet

Fakta om Komet

■ Komet står för **Kommunikationsmetod** och är en utbildning som riktar sig till föräldrar med barn i åldern 3-11 år och 12-18 år.

■ Målet med utbildningen är att ge föräldrar verktyg som på sikt ska leda till mindre bråk och konflikter hemma och till en bättre relation mellan den vuxne och barnet. Tanken är att det är den vuxne som i första hand måste ändra sitt beteende för att problemen ska minska.

■ Metoderna som används i Komet har ett gott vetenskapligt stöd och forskning har visat att metoden hjälper – barnen bråkar mindre och konflikterna blir färre.

Välj dina strider – 5 komettips till alla föräldrar

1.

Avsätt femton minuter varje dag då du bara har som mål att umgås med ditt barn. Vad det handlar om är att bara sätta sig ner och ha fullt fokus på barnet.

2.

Försök bli en aktiv lyssnare, ställ utvecklande frågor.

3.

Skapa grundläggande ordning med rutiner. Men visa för barnen att det inte är hela världen att göra avsteg ibland.

4.

Var tydlig med vad som är förhandlingsbart. Men kom ihåg att ditt barn måste vinna ibland.

5.

Välj dina strider. Undvik återkommande tjejt och tillsägelser.

Äldreboendena på lunch i Stadshuset

■ Som ett avslut på ett nutritionsprojekt bjöds kunder från äldreboenden med personal in till Stadshuset på lunch i mitten av oktober 2010. Detta skedde i samarbete med Hjalmar Lundbohmskolas Omvårdnads-, Hotell och restaurang- och Estetiska program. Det bjöds på god mat och underhållning. Arrangemanget som var i två dagar var mycket uppskattat.

Jobben som ger mer finns inom vård och omsorg

Läs mer på: www.kommun.kiruna.se/Naringsliv-och-arbete/Vikariat-inom-varld-och-omsorg/

Foto: Jörgen Medman

Han trivs. Håkan Siggemo tycker om sin delade tjänst som samordnare på medborgarkontoret och kanslist på Karesuando skola.

Landsbygdsutveckling och kommunala frågor – Siggemo har koll på det mesta.

”Jag känner mig som kommunens förlängda arm i Karesuando”

Vid Medborgarkontoret i Karesuando hittar du Håkan Siggemo.

Siggemo är en mångsidig medarbetare. ”Jag känner mig som kommunens förlängda arm ut i landsbygden”, säger han. Text: Ulrika Hannu och Håkan Siggemo. Foto: Juha Pahajoki

Medborgarkontoret i Karesuando fungerar som ett servicecenter för boende i Karesuando med omnejd, men även som lärcentrum för dem som studerar på distans. Här jobbar Håkan Siggemo.

– Jag trivs väldigt bra med mitt jobb. Det fungerar bra med en delad tjänst och jag jobbar med flera olika kommunala frågor. Förutom att jag hjälper medborgare med kommunala ärenden så jobbar jag med landsbygdsutveckling. Ungdomarna flyttar från området till Kiruna eller Luleå och samhällstjänsterna minskar hela tiden. Därför är det viktigt att få ett samarbete över riksgårnsen med Finland och arbeta för att fler startar egna företag här, säger han.

– Vintern 2008-2009 körde vi en studiecirkel med arbetsnamnet Framtid Karesuando. Vi var ett 20-tal personer som diskuterade tankar och idéer inom olika områden. Föreläsare besökte oss, bland annat en från finska Enontekiö som berättade om deras

turistsatsning, och en del gick en starta eget kurs via Företagarna.

Resultatet av dessa träffar blev två nya företagare och en ekonomisk förening för färskötsel i Karesuandoområdet, berättar Håkan. Andra saker som mynnade ut från studiecirklarna är en fritidsgård med föräldrasamverkan och en dirtbikebana.

Håkan Siggemo jobbar också med studenterna som kommer till lärcentret. Förut var det mest komvuxstudenter men nu är det studenter på universitets- och högskolenivå.

– Här finns datorer så att de kan koppla upp sig mot högskolornas lärplattformar och vi har en videokonferensutrustning. Studenterna är de vanligaste besökarna och administrera och fungera som vakt vid tentor är en del av mina arbetsuppgifter, säger han.

Andra uppgifter är att hjälpa äldre personer med sina kontakter mot andra myndigheter.

– Det kan vara svårt för äldre att använda e-tjänster på nätet eller tonvalstjänster via telefon och då hjälper jag dem.

– Vissa gånger känns till och med Kiruna långt borta. Men för mig är det viktigt att hela Sverige ska leva, inklusive vår ände högst upp i landet, säger Håkan avslutningsvis.

Det här är Håkan

Namn: Håkan Siggemo, snart 50 år, bor i Kuttainen.

Bakgrund: kommunala tjänster som datatekniker, samordnare i kunskapslyftet och vuxenutbildningen och handledare på Datortek.

Nuvarande tjänst: Delad tjänst som samordnare på medborgarkontoret och kanslist på Karesuando skola. **Talang:** Är bra på att fotografera naturbilder.

Flygbild över Kiruna med blicken vänd österut.

Foto: Thomas Nylund.

Nu revideras den fördjupade översiktsplanen

I slutet av år 2009 beslutade kommunstyrelsen att den fördjupade översiktsplanen för Kiruna centrum skulle revideras. Thomas Nylund, stadsarkitekt vid Kiruna kommun, berättar mer om processen.

Vad kommer planen att visa?

– Det finns idag en tydlig inriktning. Enligt gällande kommunstyrelsebeslut ska en ny stadskärna, huvuddelen av framtida ny bostadsbebyggelse och offentlig service med mera lokaliseras i anslutning till de östra delarna av Kiruna, i princip öster om Kuravaaravägen i riktning mot Tuolluvaara, säger Thomas.

– Vi tittar också på områden strax söder och öster om Lombolo. Vi kommer att öppna för etableringar även i nordväst, i anslutning till Luossavaara. Det gäller framför allt för verksamheter och bebyggelse med anknytning till rekreation, fritid och turism men också för bostadsbebyggelse i viss utsträckning och möjligen en sameparlamentsbyggnad.

En fördjupad översiktsplan (även kallad FÖP) är i normala fall en ganska grov beskrivning av kommunens helhetssyn på mark- och

vattenanvändning samt bebyggelseutveckling inom FÖP-området.

Planen är ett samlat beslutsunderlag som belyser allmänna intressen och så kallade riksintressen. Den är i varierande utsträckning också ett handlingsprogram som visar vad medborgarna kan förvänta sig i framtiden.

Syftet är att skapa förutsägbarhet. En fördjupad översiktsplan är vägledande. Den är inte rättsligt bindande, men den är tyngre än andra beslutsunderlag genom att den är förankrad i en planeringsprocess som garanterar samråd och insyn.

– Den FÖP som nu tar form kommer att bli speciell i flera avseenden, påpekar Thomas. Den blir en handlingsplan och en omvandlingsvision, utöver det vanliga. Dels kommer vi att redovisa tänkt markanvändning mer ingående än vad som är brukligt i en FÖP, bland annat med förslag till placering av viktiga byggnader och samhällsfunktioner.

Dels kommer planen att ”kryddas” med 3D-illustrationer som visar hur framtida områden och stadsdelar kan se ut. Utöver det kommer planen att innehålla händelse-scenarier och strategier för stadsomvandlingen i olika skeden, i ett kort, medellångt och långt tidsperspektiv – nutid, närtid och framtid.

– Om den reviderade planen fortfarande känns aktuell om 10 år så har vi lyckats bättre än bra, menar han.

Vad händer nu?

– Just nu pågår arbetet med att undersöka, utreda och diskutera möjliga områden och strategier för stadsomvandlingen.

– Vi jobbar fortfarande med övergripande kartor i den stora skalan. Vi funderar >>

Thomas Nylund.

>> exempelvis över begrepp som ” långsiktigt hållbart” och ”resurssnålt” samhälle och vad det betyder i praktiken i vår planering. Här har vi god hjälp av Luleå tekniska universitet och några av landets främsta experter inom samhällsplanering och arkitektur, säger Thomas Nylund.

Kommunens förvaltningar deltar också i planeringsarbetet och bidrar med underlag. Vi tittar på möjliga lösningar för ny infrastruktur, som större vägar, resecentra och järnväg för persontrafik, linbana med mera.

– I sådana frågor har vi en bra dialog med Trafikverket (tidigare Vägverket och Banverket) som gör egna utredningar.

– Vi kommer ganska snart att börja jobba med lösningar för omlokalisering av olika samhällsfunktioner, som stadshus, kyrka, skolor, sjukhus och annan service.

Senare under hösten kommer vi att träffa särskilt viktiga lokala aktörer från näringslivets huvudgrenar, rennäringslivet, föreningslivet, Norrbottens läns landsting och kyrkan med flera, för att så tidigt som möjligt samla in synpunkter från dem. Syftet är att skapa så bra lösningar som möjligt för så många som möjligt.

Enligt preliminär tidplan ska ett utkast till reviderad FÖP finnas klart i april 2011, tror han. Då dras den formella samrådsprocessen igång, med samråd, insamling av synpunkter, bearbetning, utställning, ytterligare justeringar och så småningom antagande i kommunfullmäktige.

– Vår förhoppning är att planen kan antas och börja gälla i slutet av februari 2012.

Därefter inleds det omfattande arbetet med att detaljplanlägga nya områden enligt fördjupad översiktsplan. Detaljplanläggningen kommer att ske i etapper. Planerna tas fram i den takt som det finns behov och efterfrågan på byggbar mark, säger Thomas.

Det som redovisas i samrådshandlingen, den som ska vara klar i april nästa år, är i det skedet fortfarande bara förslag. Det är i samrådskedet vi vill ha synpunkter från allmänheten så att vi kan göra ytterligare förbättringar i planen. Vi kommer i god tid att annonsera om samrådsmöten och berätta vilka andra möjligheter som finns för dig att bidra med synpunkter och idéer, säger Thomas Nylund avslutningsvis.

För dig som vill veta mer om hur det svenska plansystemet fungerar, vad syftet är med översiktsplaner och detaljplaner med mera, finns bra information på Boverkets hemsida:

www.boverket.se

Du hittar också en hel del nyttig information på Kiruna kommuns hemsida: **www.kommun.kiruna.se/Bygga-och-bo/**

Forskningsprojekt bidrar till stadsomvandlingen

Projekt Nya Giron fokuserar på infrastruktur och bebyggelse med visionen att skapa attraktiva livsmiljöer för Kirunaborna.

Text: Mariann Nordmark

Nya Giron heter ett EU-finansierat forskningsprogram vid Luleå tekniska universitet med inriktning på stadsomvandlingen. Projektet genomförs som ett tvärvetenskapligt samarbete mellan sex forskargrupper (25 personer) vid LTU. Nya Giron fokuserar på infrastruktur och bebyggelse med visionen att skapa attraktiva livsmiljöer för Kirunaborna och man vill även ta tillvara Hjalmar Lundbohms idéer om en mönsterstad.

Maria Johansson, utvecklingsledare vid kommunen samt samordnare för kontakterna med LTU, talar om vinsterna med projektet. Nya Giron arbetar tillsammans med kommunen och invånarna för att bidra till nya viktiga kunskaper i stadsomvandlingen.

– Dialogen med Kirunaborna sker genom exempelvis diskussioner och enkäter. Fokuserade områdena är flera, till exempel

ungdom, hälsa, trafikplanering samt näringsliv, säger hon.

– När det gäller trafikplanering så innebär det att vi kan skapa en bättre infrastruktur för trafik, säger Joel Ahlquist, trafikingenjör vid kommunen.

Anneli Taavola, ungdomskonsulent vid kommunen berättar också att intresset för stadsomvandlingsfrågor ökar hos ungdomarna som är delaktiga i projektet.

Maria Johansson.

Mer information finns på:
www.kommun.kiruna.se/Stadsomvandlingen/Samhallsplaneringz/Projekt-Nya-Giron/

Vad är ett byggnadsminne?

K-märkt, byggnadsminne eller kulturbyggnad?

Beteckningarna är många. Men vilka regler är det som gäller och vilket skydd har våra byggnader i Kiruna? Text: Mariann Nordmark

Det är Länsstyrelsen som tar beslut om byggnader eller bebyggelsemiljöer ska vara byggnadsminnen, förklarar Len-nart Lantto, kultursekreterare på fritids- och kulturkontoret.

Ofta gör man också en bedömning att byggnaden eller bebyggelsemiljön är av nationellt intresse. Byggnadsminne är det starkaste skydd som en byggnad eller bebyggelsemiljö kan ha. I Bolagsområdet i Kiruna finns exempelvis andra kulturbyggnader som kan flyttas men

som inte är byggnadsminnen.

De kommer istället att beläggas med rivningsförbud, berättar Mary Rosenfors, planerare på Samhällsbyggnads-kontoret. Kommunen förhandlar med LKAB om vilka hus som ska flyttas. Det är en komplicerad process som involverar flera statliga instanser såsom Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen. Mer information om begreppet ”byggnadsminne”, se Länsstyrelsens hemsida: www.bd.lst.se

Byggnadsminnen i Kiruna • Kiruna Stadshus – byggnadsminne. • Kiruna Järnvägsstation – byggnadsminne. • Hjalmar Lundbohmsgården inkl B1:an och pörte – byggnadsminne, rivningsförbud. • Jerusalem – byggnadsminne, berörs senare dvs. i kommande etapper. Kiruna kyrka – skyddad enligt Kulturminneslagen. **Övrig skyddad bebyggelse:** Arbetarbostad B5 – rivningsförbud. Länsmansbostaden – rivningsförbud. • Ingenjörbostaden – rivningsförbud.

Så drivs Kirunas idrottsanläggningar

42 procent av Fritids- och kulturnämndens budget används till idrottsanläggningar, vilket motsvarar ca 22 miljoner kronor. I denna summa ingår interna lokalhyror som Fritids- och kulturförvaltningen betalar till Kirunabostäder AB (KBAB) som i sin tur ansvarar för underhållet av anläggningarna. Text: Mia Uusitalo

Det finns flera olika sätt att driva en idrottsanläggning. Här beskriver vi kommunens budgetprocess och hur driften av olika anläggningar fungerar i Kiruna kommun just nu. Vi börjar med budgetprocessen:

Varje år framför nämnderna de behov som finns när det gäller både drift och investeringar. Inför den kommande treårsperioden har fritids- och kulturnämnden äskat om 7,9 miljoner för år 2011, 8,3 miljoner för år 2012 och 7,5 miljoner år 2013 för att kunna fortsätta erbjuda samma eller i vissa fall bättre service. Cirka 35 procent av dessa summor avser idrottsanläggningarna.

Investeringsäskandena uppgick till 2,7 miljoner år 2011, 26, 8 miljoner år 2012 och 0,85 miljoner år 2013 varav stor del av summorna avser idrottsanläggningar.

Läs mer om kommunfullmäktiges budgetbeslut på: www.kommun.kiruna.se/Politik-och-paverkan/Kommunfullmaktige/Protokoll-kommunfullmaktige/

Hinderbanan i Simhallsbadet i Kiruna är en populär attraktion.

Olika driftsformer

Kommunala idrottsanläggningar, det vill säga verksamheter som drivs av fritids- och kulturförvaltningens personal men byggnaderna ägs och underhålls av KBAB:

- Sporthallen
- Simhallsbadet i Kiruna
- Badhusen i Vittangi och Svappavaara
- Matojärvi ishall och idrottsplats
- Lombardia ishall och fotbollsplan

Idrottsanläggningar som ägs av kommunen men drivs av föreningar via avtal:

- Lombardia ridanläggning
- Badhuset i Karesuando
- Elljusspår/motionsspår i byarna och Lombolospåret
- Isplaner och bollplaner i byarna
- Kuttainen idrottshall

Idrottsanläggningar som ägs av kommunen men drivs av entreprenör via avtal:

- Isplaner och bollplaner inom Kiruna C
- Badhuset i Abisko
- Elljusspår/motionsspår i Kiruna C (förutom Lombolospåret)

Föreningarna Gymnastikklubben Norra Norden och Rullklubben Myggan får kommunalt bidrag till att driva sina anläggningar. Utöver dessa bidrag finns även lokalbidrag till andra förenings verksamhetslokaler.

Mer information om anläggningarna hittar du på: www.kommun.kiruna.se/Sport-och-fritid/

Gymnastikhallar

■ Det finns 6 stora och 9 små gymnastikhallar i anslutning till skolorna runt om i kommunen. Dessa hanteras inom Barn- och utbildningsförvaltningens budget.

Sporthallen har hand om uthyrning- en på kvällar och helger och hallarna i Kiruna används främst av idrottsföreningarna. Under 2011 kommer ett nytt bokningssystem installeras och detta kommer att förenkla både för föreningar och allmänhet som kommer att kunna boka hallarna via internet.

Vad händer med backen?

■ Luossavaarabacken har ägts och drivits av Snöbolaget sedan 2005. Under hösten meddelade Snöbolaget att de inte längre kommer att driva slalombacken på grund av ekonomiska svårigheter. Politiker, tjänstemän och Snöbolaget har under hösten haft ett antal förhandlingar om Luossabackens framtid.

Snöbolaget har lämnat ett erbjudande om att sälja anläggningen till kommunen och i skrivande stund inväntas beslut från Kommunfullmäktige. När ni läser denna tidning har ni förhoppningsvis redan hört vad som har hänt med Kirunas slalombacke.

Tyck till om anläggningarna på vår hemsida

■ På kommunens hemsida kan alla som vill tycka till om kommunens fritids- och kulturanläggningar. Om du kommer med en bra utvecklingsidé har du dessutom chans att vinna ett pris! Enkätresultaten sammanställs två gånger om året och fungerar som underlag för politikernas framtida satsningar. Just nu kan du avläsa höstens resultat på kommunens hemsida: www.kommun.kiruna.se/Om-kommunen/Enkater-och-undersokningar/

Svenska skidlandslaget har under vintern 2010 nyttjat elljusspår och motionsspår i Kiruna och varit mycket nöjda med både spår och service.
Foto: Hans Sternlund/NSD.

Ungdomsföreningar – viktiga kunder för anläggningarna

Ungdomsföreningar – Tabellen intill visar de tio som har redovisat flest närvaromarkeringar under 2009.

Det finns föreningar med många aktiva ungdomar som kanske hade haft fler närvaromarkeringar om de hade haft bättre tillgång till lokaler.

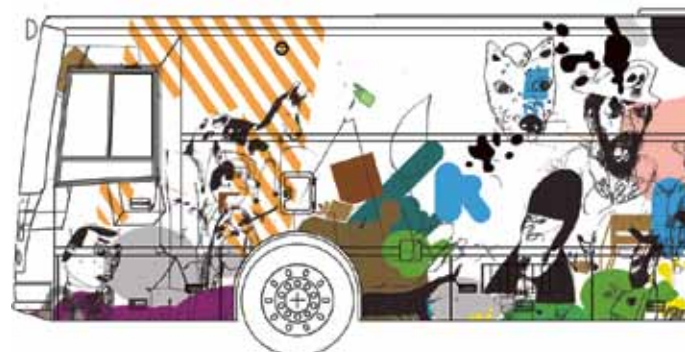
	Antal medlemmar	Varav aktiva 5-20 år	Akt.stöd 2009 antal nm
Kiruna IF (hockey)	1 016	376	29 364
Kiruna Handbollsklubb	405	379	17 736
Kiruna FF (fotboll)	722	450	18 110
Kiruna Ridklubb	475	387	13 582
Kiruna AIF (innebandy, basket, tyngdlyftning och bowling)	551	265	10 240
Unga Örnar (dans, pyssel, matlagning m.m.)	1 045	593	8 426
GKNorra Norden (gymnastik)	467	282	6 838
Kiruna konståkningsförening	?	84	4 638
Kiruna Sportklubb (brottning)	200	83	3 059
Kiruna Bollklubb (alpin)	480	210	3 044

Bokbussen – nu även vallokal och teaterscen

■ Kiruna kommuns stiliga och prisade bokbuss är numera inte bara förknippad med boklån. Bokbussen gjorde under förra årets val en insats som vallokal i 11 byar med allt som krävs för att det ska gå rätt till. Intresset för att genomföra valet på bokbussen var överväldigande stort.

Senare på hösten fungerade bokbussen som teaterlokal med föreställningen Maskresan, en dockteater som besökte Jukkasjärvi, Abisko, Svappavaara, Vittangi, Karesuando samt Övre och Nedre Soppero. Detta var ett samarbete mellan Barn- och utbildningsförvaltningen och Fritids- och kulturförvaltningen.

Tidigare under hösten hade bokbussen öppet hus för alla kirunabor. Under höstmarkanden fick besökare i alla åldrar ta plats i bussen, se mysiga bokbussrummet, prata med personalen som bland annat gav boktips. I bussen fanns även fotoutställning av Lars Sjölund.

Färgkodat. Färgsättningen är genomtänkt på det nya boendet. Varje rum har fått en egen färgkod, rött, grönt, blått och gult fungerar som signalfärg för varje lägenhet.

Vid bostadsområdet Mysinge ligger Kirunas nya vård- och omsorgsboende, därav namnet.

Mysinge vård- och omsorgsboende

Ett hem där visioner blir verklighet

”Här är kunden mer i fokus.” Det säger Vivianne Zakrisson, enhetschef för nya vård- och omsorgsboendet Mysinge på Lombolo strand. Så är det i och för sig på alla våra boenden redan i dag. Men Mysinge har fler möjligheter att låta 85-åriga Kalles behov styra verksamheten.

Text: Ulrika Hannu. • Foto: Kjell Törmä, Ulrika Hannu

Vi tittar in i lägenheterna och personalrummet. Man ser tydligt att det finns en tanke med utformningen.

– Ett av de första önskemålen som framfördes av vårdpersonal var en byggnad på markplan utan långa, fönsterlösa, raka korridorer, säger Vivianne Zakrisson.

Och i de förbindelsegångar vi går igenom ser man att önskemålet tagits tillvara. Vivianne berättar att hon tidigt såg de fantastiska möjligheterna med dessa gångar.

– Vi har ett potatisland precis utanför fönstret, man ser gruvan, grillkåtan, konstverket vid uteplatsen och den fina gårdsgården. Det blir en utflykt i

” Det blir en utflykt i sig bara genom att man förflyttar sig från lägenheten till matsalen.

sig bara genom att man förflyttar sig från lägenheten till stora matsalen. Om Kalle vill kan han även ta en promenad utomhus utan assistans. Eftersom innergården är omgärdad av gårdsgården kan han inte gå långt bort men ändå få frisk luft och en lagom promenad.

Byggnaden har många fönster. Många når nästan från golv till tak för att man ska kunna se ut även från en rullstol eller säng. Personalrummet har fyndiga fönsterlösningar för maximalt ljusinsläpp och fin utsikt. Väl tilltagen takhöjd, vackra lampor, träpanel, eldstad och ljusa färger höjer upplevelsen av >>

Klart för inflyttning. Övre raden: Badrum för boende med specialdesignat badrumskåp. Samlingrum med öppen spis. Takarmatur. Nedre raden: Förbindelsegång med utsikt mot gården, känslan ska vara att man på sätt och vis går en promenad utomhus. Grillkåtan finns på gården.

» byggnadens interiör. Färgsättningen är genomtänkt – rött, grönt, blått och gult fungerar som signalfärg för varje lägenhet.

– Vi har hämtat influenser från våra olika kulturer, bland annat med färgskalan som återkommer på olika ställen i byggnaden, förklarar hon.

En annan viktig detalj är det nya elektroniska larmsystem som installeras.

Med hjälp av en bricka i sitt armband är man kopplad till sitt eget rum.

– Det bara Britta som kommer in i Brittans rum, Inifrån är det aldrig låst så länge Britta inte läser själv. Det finns också en ringklocka utanför dörren till varje lägenhet; ska man besöka någon måste man ringa på dörren, säger Vivianne.

Köket är modernt och fint med direktanslutning för varutransporter.

– Till en början får vi vår mat från Jägarköket, säger hon. Men tanken är att vi ska laga vår egen mat här så småningom.

I januari är det dags för de första att flytta in. Hon hoppas att tidplanen håller men påpekar att inflyttningen sker successivt:

– Nu flyttar kunderna från det tillfälliga boendet på Tallplan in. Därefter tar vi in fler kunder. Det är mycket man måste tänka på när en ny kund flyttar in på ett av våra boenden. Därför kan inte alla 60 flytta in på en gång utan vi fyller ett hus i taget, säger Vivianne Zakrisson avslutningsvis.

Vivianne Zakrisson, enhetschef för ny äldreboendet.

Hur delas boendeplatser ut?

Socialförvaltningens boendesamordnare fördelar kontinuerligt lägenheter på äldreboendena allt eftersom det blir lediga lägenheter. Fördelningen utgår ifrån vem som, efter ett biståndsbeslut, har det största behovet. Det är alltså det aktuella omsorgsbehovet, inte vem som väntat längst som avgör vem som erbjuds ledig lägenhet.

Det är av stor vikt att den lägenhet som erbjuds ska passa kunden. Synpunkter inhämtas därför från biståndshandläggare och verksamhetsansvariga vid erbjudandet.

Läs mer på: www.kommun.kiruna.se/Vard-och-stod/Aldre/Aldreboenden/

Samarbete när det är som bäst

”Jag tycker att hela förprojektet sköttes väldigt bra. Det var en kick att jobba ihop med både personal och projektledning. Vi samarbetade i ordets bästa betydelse.” Så säger Mats Jakobsson, arkitekten bakom nya boendet. Text: Åsa Redin

Mats Jakobsson är VD och arkitekt på MAF Arkitektkontor AB i Luleå. Det är han som har ritat och designat det nya vård- och omsorgsboendet. För kirunabor är Mats kanske bekant som arkitekten bakom tillbyggnaden vid Institutet för rymdfysik, en byggnad som stod klar år 2000.

Mats Jakobsson.

Stefan Sandklint.

Eva Karlberg.

Bygget av det nya vård- och omsorgsboendet med 60 nya lägenheter inleddes i augusti 2009 och var klart i månadsskiftet november-december 2010. Kirunabostäder AB har varit byggherre och NCC utförare. Bygandet har innehållit sin beskärda del av utmaningar.

– Husets ovanliga utformning och den kalla vintern har ställt höga krav på byggnadsarbetarna, berättar Kirunabostädernas projektchef Stefan Sandklint. Vi hade verkligen vädrat mot oss. Det blev ett riktigt vinterbygge med en tidig och extremt kall vinter. Men byggnadsarbetarna har klarat av det på ett bra sätt, säger han.

Totalt har ca 50-60 personer arbetat med projektet. Man budgeterade 130 miljoner kronor för bygget, men på grund av lågkonjunkturen blev kostnaderna betydligt lägre.

– Vi landade på cirka 95 miljoner kronor, säger Sandklint.

Det finns ett stort intresse för Kirunas nya vård- och omsorgsboende. Många studiebesök från andra kommuner har genomförts och fler är inbokade framöver.

– Jag känner inte till något boende, i Sverige eller någon annanstans, som fysiskt liknar det här som helhet, säger Mats Jakobsson.

Han berättar att visionen har varit att göra ett boende för äldre, inte ett institutionellt äldreboende.

– Jag hade tidigt klart för mig hur de enskilda bostäderna skulle utformas. Men jag ville göra en riktig ansträngning när det gällde de sociala ytorna. Hur skulle

de utformas för att bli bättre än på de andra äldreboenden som jag sett?

Jakobsson berättar att Kirunas särart avspeglar sig i utformningen av byggnaden på flera olika sätt. Närheten till gruvan och till Kiruna, liksom till naturen är en del av den upplevda miljön inomhus. Det finns spännande utsikter åt flera håll. Själva huset tar fasta på en träbyggnadstradition med rötter i det tidiga Kiruna; enkelt, lite kärvt men med eftertanke. De låga huskropparna skapar gårdsrum som lever med årstiderna.

– Det ska vara som ett mellanting av fri natur och park, säger han och berättar att alla boende kommer att uppleva att de bor nära naturen. De låga husen gör det också möjligt för solen att nå in tidigt på våren och länge på hösten. Den samiska kulturen tas upp i inredning och färgsättning.

– Det går hand i hand med önskan att göra anläggningen lätt orienterbar, menar Jakobsson.

På frågan om vad som är viktigt att tänka på vid planering av boende för äldre svarar han:

– Ju fler aspekter och krav som projektet kan utgöra lösningen på desto bättre. Det är viktigt att olika intressenter kommer till

tals. Det ställs också krav på tydlighet och tillgänglighet. Det är så många moment som kräver personalassistent på ett boende för äldre. De som kommer att bo här har kanske inte möjlighet att klara allt själva, men de ska ha en miljö som de med stolthet kan ta till sig, säger han.

Eva Karlberg är inredningsarkitekt och arbetade med den fasta inredningen i vård- och omsorgsboendet. Eva var också koordinator för den arbetsgrupp där personal från Kiruna kommun ingick.

– Helt otrolig och kunnig personal från Kiruna kommun, poängterar Eva Karlberg.

– Vi fick många viktiga synpunkter av dem. De har kompetens om demens. Kommunens personal har berättat vad de vill ha för möbler i de gemensamma utrymmena. Det finns till exempel höj- och sänkbara matbord, stolar med olika höjd och matningsstolar med ergonomisk utformning. På bordet finns också en röd akustikmatta för att dämpa buller. Det har visat sig att röd är en bra färg för personer med demens.

– Men det är en utmaning att få till det fint med den röda färgen, säger Eva Karlberg.

Vårdpersonalen har också varit med vid valet av sängar.

– Det ska vara bra sängar med lätta grindar, berättar hon. Det togs också fram ett speciellt badrumsskåp i samarbete med arbetsgruppen. Hon berättar att det var väldigt roligt att arbeta i team och att få vara med från början i projektet.

– Det är sällan man får vara med från start som inredningsarkitekt, säger hon.

– Om människor trivs med det nya boendet, om personalen tycker om att jobba här, då är det här ett lyckat projekt, avslutar Mats Jakobsson.

”Jag känner inte till något annat äldreboende som fysiskt liknar det här som helhet.

Vård- och omsorgsboendet Mysinge

Invigning: Januari 2011 • **Antal lägenheter:** 60
Antal hus: 3 • **Övrigt:** Solrum, andaktsrum, bibliotek, vinterträdgård, spa, fotvård, frisörutrustning m.m.
Byggherre: Kirunabostäder AB • **Utförare:** NCC
Kostnad: 95 miljoner kronor

Foto: Kell Terma

Jenny Skoglund har varit projektledare för ombyggnaden av återvinningscentralen i Vittangi.

Vittangi får ny återvinningscentral

Tekniska Verken i Kiruna AB bygger om återvinningscentralen i Vittangi. Ombyggnaden innebär att det blir enklare för dig som avfallslämnare och det blir en lättare hantering av avfallet. "Vi arbetar efter en tydlig miljöprofil där service och miljötänk går hand i hand och detta är ytterligare ett steg i vårt miljöarbete", säger projektledaren Jenny Skoglund. Text: Stina Johansson

I början av oktober 2010 påbörjades arbetet med den nya återvinningscentralen i Vittangi och nu, i början på det nya året, beräknas den vara färdig.

– Den gamla återvinningscentralen har i Tekniska Verkens egen regi och med vår egen personal åtgärdats och byggts om. Det blir en fin anläggning, säger Jenny Skoglund, projektledare på Projektavdelningen.

Allt avfall sorteras numera direkt i olika containrar, vilket medför en lättare hantering av avfallet. Det blir dessutom betydligt enklare att lämna avfall samtidigt som det blir en bättre arbetsmiljö för personalen. Avfallet som tidigare lämnats på återvin-

ningscentralen har hamnat i stora högar vilket medfört platsbrist och oreda.

Med ombyggnaden blir det både rent och snyggt samt ordning och reda kring allt avfall som lämnas.

Ett nytt staket kommer även att sättas upp som avgränsar området, detta för att öka säkerheten.

– Som privatperson kan du lämna ditt avfall kostnadsfritt på återvinningscentralen. Kör upp på den nya rampen och sortera ditt avfall. Kom ihåg att elektronik ska återvinnas och att farligt avfall också ska lämnas på återvinningscentralen på anvisad plats, säger Jenny.

Företag är också välkomna med mindre mängder avfall till Vittangi återvin-

Deponi – viktigt att sortera och lämna till återvinningscentralen.

ningscentral mot avgift. Större mängder hänvisas dock till Kiruna återvinningscentral och farligt avfall ska hanteras enligt föreskrifter och lämnas till Miljöavdelningen i Kiruna.

– Tänk på att sortera ditt avfall, din insats betyder mycket för miljön, hälsar Jenny.

Vad gör man med en gammal mobiltelefon och trasiga glödlampor?

Ära och berömmelse men också 15 000 kronor. Skoltävlingen för årskurs 4 där vinstchanserna är lika stora som kunskapsvinsterna. Totalt tävlar Kirunas 4:or om äran och totalt 15 000 kronor!

Skoltävling ökar elevers kunskap om farligt avfall

Jakten på det farliga avfallet pågår och elever i årskurs 4 deltar i årets miljötävling som för tredje gången arrangeras av Tekniska Verken i Kiruna AB. Från november till maj genomför klasserna olika uppdrag och har förutom äran chansen att vinna 15 000 kr! Text: Stina Johansson

Syftet med tävlingen är att öka kunskapen hos den uppväxande generationen att många av de prylar som vi använder dagligen faktiskt räknas som farligt avfall när de en dag blir sopor. De innehåller ämnen som kan vara skadliga för oss och miljön, till exempel mobiltelefonen, hårtorken, tv-spelet, blinkande skorna, leksakerna, och så vidare.

Farligt avfall som till exempel batterier,

glödlampor och elektronik är ett problem så därför handlar uppdragen i tävlingen om just det, samtidigt som sortering av avfall och återvinning har en stor roll.

Lärarna har en fantastisk möjlighet att påverka barnen åt olika håll och det här är ett perfekt tillfälle att förena nytta och kunskap hos barnen och samtidigt ha chansen att vinna pengar att göra något roligt för med klassen. Jakten på det

farliga avfallet ingår i Tekniska Verken i Kiruna AB:s långsiktiga arbete för att minska mängden farligt avfall i soporna.

Tävlingen är ett roligt och annorlunda sätt att öka barnens medvetenhet kring avfallshandling. Vi vill nå ut med budskapet att avfall är en resurs!

Värmeverket 25 år

■ ■ I 25 år har kirunabornas egna energibolag levererat energi med en låg miljö- och klimatbelastning. 1985 togs första pannan i drift och idag levererar vi fjärrvärme till 1/3 av alla villor och till 90 % av alla större fastigheter. Fjärrvärme är ett bra alternativ med låga investeringar, driftsäkert och förhållandevis billigt. För oss på Tekniska Verken är det viktigt att vara resurssnåla, därför är uppvärmningen till 90 % klimatneutral och baseras på bränslen som cirkulerar i kretsloppet – ett bra alternativ som tar hänsyn till vår miljö och vårt klimat.

Det är vi på Tekniska Verken som ansvarar för renhållning, fjärrvärme, vägar, dricksvatten, avlopp och parker. Vi vill att Kiruna kommun ska vara attraktivt att leva och bo i och våra drivkrafter är en positiv utveckling inom energi, miljö och samhällsservice.

På skyltsöndagen hade Tekniska Verken en egen dag på Folkets Hus i Kiruna. Allmänheten bjöds in för att ställa frågor om alla våra verksamheter samt höra oss berätta om fjärrvärme, avfallshandling och stadsomvandlingen. Besökarna bjöds på fika, tipsrunda, bio och trevlig stämning.

Hur ska vi bo i framtiden?

Kommunerna ansvarar för bostadsförsörjningen och ska enligt bostadsförsörjningslagen skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder.

”Goda bostäder” omfattar inte bara bostäderna i sig utan även boendemiljön och handlar inte bara om nyproduktion utan också i hög grad om insatser i befintliga bostadsområden. Text: Lisbeth Pekkari

Kommunens intentioner och riktlinjer för bostadsförsörjningen redovisas i en bostadsförsörjningsplan, BFP.

Kiruna kommuns BFP antogs av kommunfullmäktige 2009 och i den kan man bland annat läsa om kommunens strategi för en god bostadsmarknad med attraktiva bostäder i trygga och stimulerande miljöer.

Stadsomvandlingen i Kiruna kommer att innebära många förändringar i kommunen under en lång tid framöver, inte minst vad gäller bostäder och boendemiljöer. Planering för att utveckla boendet i dagens såväl som i morgondagens Kiruna är därför

en viktig del i kommunens strategiska planering av hur man vill att kommunen ska utvecklas i framtiden.

Med anledning av detta pågår nu arbetet med att ta fram en ny bostadsförsörjningsplan för Kiruna kommun.

– Utifrån de riktlinjer politiken föreslår, och de siffror vi känner till om avveckling av bostäder, befolkningsutveckling och aktuellt utbud av bostäder kan vi ta fram förslag på byggtakt och önskad typ av bostäder, säger Anders Lundgren, avdelningschef på Samhällsbyggnadskontoret. Riktlin-

jerna kan sedan genomföras med hjälp av fördjupad översiktsplan, detaljplaner samt direktiv till allmännyttan.

Bostadsförsörjningslagen

finns här: www.notisum.se/rnp/sls/lag/20001383.htm

Kiruna kommuns bostadsförsörjningsplan finns på kommunens hemsida: www.kommun.kiruna.se/Politik-och-paverkan/Styrdokument/

För mer information, kontakta Anders Lundgren, 0980-70176 eller Marja Suikki, 0980-70113

De håller koll på maten vi äter

Alla livsmedelslokaler får då och då besök av någon av miljökontorets livsmedelsinspektörer. Deras uppgift är att kontrollera att livsmedelslagstiftningen efterlevs. Text: Lisbeth Pekkari

Miljökontoret ansvarar för att kontrollera de fler än 200 livsmedelsföretag som finns i Kiruna kommun. Livsmedelsinspektörernas uppgift är att kontrollera om maten som säljs och serveras är säkert att äta, därför besöker inspektörerna butiker och restauranger för att säkerställa att livsmedelsföretagen följer lagen och har en god egenkontroll av livsmedelshandlingen. Om företag följer de lagar och regler som finns så är det mindre risk att någon blir sjuk av att äta maten.

– Vi har en årlig kontrollplan som vi

följer, säger Göran Sandman som är en av Kiruna kommuns livsmedelsinspektörer.

Alla livsmedelsföretag har en riskklassning som bestämmer hur många kontrolltimmar per år verksamheten ska få. Vi arbetar nästan uteslutande med oanmälda kontroller eftersom det är det bästa sättet att få en korrekt bild av verksamheten utifrån de krav som ställs, berättar Göran.

– Överlag är våra företag bra på att följa lagstiftningen, men det händer förstås att vi ger anmärkningar på brister som måste åtgärdas.

Vad ska man då göra om man blir sjuk och tror att det beror på något man ätit?

– Ring Miljökontoret och meddela det, säger Helena Söderlund, livsmedelsinspektör. Ju snabbare vi får reda på utbrott av matförgiftning, desto snabbare kan vi förhindra att fler blir sjuka. Om matförgiftningar anmäls och utreds blir det möjligt att ta reda på orsaker till utbrott och skaffa sig kunskap om hur de kan förebyggas, säger hon avslutningsvis.

När prinsessorna vaknar om natten. Förskolepedagogerna Carina Björnfot, Benigne Veggerby Kristensen, Kaisa Edvinsdotter och Margareta Flygare spelar teater för barnen.

Lilla Björns förskola lär med sagor och teater

Lilla Björns förskola på Raketområdet har under hösten invigt sitt arbete med teatern "När prinsessor vaknar om natten" som personalen spelade upp för barn och föräldrar. Text: Anne-Sofie Koivisto

"Sagan är utgångspunkt för lärande och utveckling" Det säger Katarina Sixten Inga, rektor vid Lilla Björns förskola.

Att ge barnen nya upplevelser och kunskaper, om sig själva och sin omgivning är vad arbetet på förskolan handlar om. När vi vänder på första bladet i boken eller ger dem en upplevelse i form av en teater, startar en process hos barnet, fortsätter hon.

Barnet sätter genast igång med att fantisera och bearbeta upplevelsen i tanken, för att sedan bearbeta den i leken med andra. Där kan pedagogerna finnas med ögon och öron, med penna och papper, bandspelare och kamera.

- I barnens lek och samtal med varandra hittar vi det som barnet fascinerats av och

vill veta mer om. Det är det som barnen intresserar sig för som vi ska ta fasta på och gå vidare med, säger hon.

Genom att en i personalen pratar finska och meänkieli i den dagliga verksamheten ger det stöd i modersmålet.

En dag i veckan träffas alla husets barn och personal som talar finska och meänkieli. De samtalar om sin bakgrund och om traditioner.

- Vi erbjuder barnen olika lekar, sång- och rörelselekar, sagoläsning, flanosagor, ramsor och film på olika modersmål. Vi

Katarina Sixten Inga.

Barnen får nya upplevelser och kunskaper genom språk och kultur. På bilden ser vi Tiina Pikkarainen och Benigne Veggerby Kristensen.

arbetar med språk- och sångpåsar från sagohyllan, berättar rektor Katarina Sixten Inga avslutningsvis.

Kiruna lärplattform – samlad information för elever och pedagoger

■ ■ Ett projekt har inletts för att bättre kunna dokumentera och följa elevers måluppfyllelse. Projektledare Anders Karlsson, rektor Bergaenheten, systemansvariga Anne-Sofie Koivisto, handläggare vid Barn- och utbildningsförvaltningen, Margaretha Fjällborg och Henrik Lidberg, pedagoger, har under läsåret ansvar att utbilda och stödja pedagogerna i grundskolan.

Alla pedagoger har under hösten fått utbildning i omdömen, individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram. I januari ska alla elever i grundskolan få egen individuell inloggning.

I februari ska förhoppningsvis vårdnadshavare kunna koppla in sig på plattformen, läsa om sitt eget barns utveckling, kommunicera med sitt barn och dess lärare samt läsa informationen som kommunen och skolan publicerar. I och med hösten 2011 kommer elevernas scheman att finnas på Kiruna Lärplattform. Vårdnadshavare kan då anmäla frånvaro via datorn. På www.rexnet.se finns den nya lärplattformen.

Lärplattformen – så här ser det ut på nätet.

Nya datorer

■ ■ Nu har alla pedagoger i grundskolan tillgång till datorer på arbetsplatsen. Förvaltningen har under hösten köpt in 150 bärbara datorer till skolorna.

Pedagogisk dokumentation i förskolan

■ ■ Förskolan får 1 juli 2011 ny läroplan som ställer större krav på uppföljning och utvärdering av verksamheten. Hur kan förskolans kvalitet utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande? Det handlar om att utveckla arbetsprocesser, bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behövs för att förbättra förutsättningarna för barn att lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan.

Utifrån detta har Barn- och utbildningsförvaltningen startat en studiecirkel för förskolans personal i pedagogisk dokumentation.

– Genom dokumentation får man möjlighet att spegla sina tankar och idéer i dialog med barn och kollegor. Det innebär att andra får en chans att se och förstå dig och din verksamhet. Det synliggör din lärarroll/ pedagogroll, i dialogen utvecklas tankar och idéer och det ger en trygghet i arbetet, säger cirkelledarna Gunilla Kangas och Linnéa Kero.

Dokumentation i bildform.

NOTISER

Miljö- och samhällsb. Justeringar i busslinjenätet

■ ■ Från och med årsskiftet har justeringar i busslinjenätet trätt i kraft. Information om gällande busslinjer finns på kommunens hemsida samt i vårens busstidtabellen som gäller från 10 januari 2011. **Busstidtabellen hittar du här:** www.kommun.kiruna.se/Trafik-gator-och-parker/Busstider/

Miljö- och samhällsb. Nytt hastighets-system i tätorten

■ ■ Nu har det nya hastighets-systemet trätt i kraft i Kiruna kommun och nya hastighets-skyltar är på plats. Var uppmärksam på hastig-

hetskyltarna och tänk på att rätt hastighet på vägen räddar liv!

Tekniska Verken Nya renhållningskunder

■ ■ Många fastighetsägare saknar i dag renhållning vilket medför problem för andra fastighetsägare. Enligt renhållningsordningen för Kiruna kommun är man skyldig att betala renhållningsavgift om inte särskilt skäl föreligger. Har du nyligen köpt en fastighet eller ett fritidshus, eller sedan tidigare äger en fastighet men saknar sophämtning, kontakta oss så hjälper vi dig!

Tekniska Verken Ny belysning

■ ■ Kyrkogatan med omnejd har under sommaren fått ny gatubelysning. Den gamla

belysningen har ersatts med nya stolpar och nya armaturer som är energisnåla och minskar energiförbrukningen med 60-70 procent.

Fritid- och kultur Konstdonation till kommunens konstsamling

■ ■ Tolv verk av den kände ungersk/svenske konstnären Endré Nemes har skänkts till Kiruna kommun. Mottagning och invigning av konstverken ägde rum den 2 december i Stadshuset.

Kirunabostäder Underhåll av fastigheter

■ ■ Kirunabostäder satsar just nu på så kallad "relining". Med relining kortas den totala renoveringstiden av betydligt. Relining innebär att avloppsstammarna rensas och att en ny beläggning läggs på inifrån i form av plaströr.

Det här är underhåll som inte syns, men som är kostsamt och nödvändigt för att bland annat minska vattenskadorna.

Kirunabostäder Nya p-platser

■ ■ Omflyttningen av abonnerade parkeringsplatser på Centralskolan har påbörjats. Till våren inleds arbetet med att förtäta parkeringen och därmed utöka antalet platser för allmän parkering.

Gruvstadsparken anläggs

■ ■ Första delen av Gruvstadsparken etapp 1 anläggs i den så kallade Iggesundsparken i skogs- och parkområdet mellan Gruvvägen och Hjalmar Lundbohmsgården. Planering för den första etappen pågår.

Läs mer på: www.kommun.kiruna.se/Stadsomvandlingen/Miljokonsekvenser/Gruvstadsparken/

Gruvstadsparken. Första etappen anläggs i den så kallade Iggesundsparken.

Fina pryglar. Gunnel Jakobsson, handledare och Elisabeth Bjuhr, arbetsledare på Bumerangen står vid husgeråden. Bumerangen kör ut och hämtar husgeråd tre till fem gånger per dag.

Återvinningen Bumerangen – en riktig kraftstation

”Vår försäljningsverksamhet är egentligen en täckmantel.”
Det säger Elisabeth Bjuhr, arbetsledare och Gunnel Jakobsson,
handledare på Bumerangen.

”Vi säljer gamla grejer förstås, men i själva verket arbetar
vi med människor.”

Text: Monica Isaksson och Ulrika Hannu. Foto: Ulrika Hannu.

Arbetsmarknadsenheten startade i april 2008 en återvinningsbutik som ett integrationsprojekt för kommunplacerade flyktingar. Parallellt med SFI-studier (svenska för invandrare) arbetade de i butiken och pratade svenska och lärde sig hur svensk arbetsmarknad fungerade. Därigenom kortades tiden ner för att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden.

Ganska snart utökades målgruppen med långtidsarbetslösa, ofta med någon form av arbetshandikapp. I dag är det cirka 30 personer som arbetar på Bumerangen genom arbetsförmedlingens olika åtgärdsprogram. Målet är att underlätta inträde på den reguljära arbetsmarknaden.

I arbetet ingår bland annat kundkontakter, kassaträning, språkträning, friskvård, konflikthantering och samarbetsövningar.

Invånarna i Kiruna skänker möbler, husgeråd, leksaker, prydnadsföremål med mera. Efter rengöring och reparation säljs föremålen vidare till kirunaborna för en billig penning.

Butiken har inget vinstkrav, intäkterna ska täcka projektets kostnader.

– Vi försöker prismärka så riktigt som möjligt, säger Elisabeth Bjuhr.

– För att veta vad saker är värda kollar vi på Blocket, Tradera och de olika auk-

Poppis karott. Pomona tillverkad vid Rörstrand. Utan lock, pris 190 kronor.

tionsfirmornas Internetsidor. För oss är det viktigt att sakerna blir rätt prismärkta för att undvika att sakerna köps i rent spekulationssyfte och sedan säljs vidare. >>

>> **Butiken har en stor kundkrets** som stadigt ökar, omsättningen på föremål är stor.

– Vi har alla möjliga slags människor som kommer hit och handlar. Nu är det inne med retroprylar och vintage, så det är en del som kommer hit och letar sådant. – Rariteter som vi fått in är till exempel bröderna Salmings hockeyspel som via en auktion i Norrbottensradion inbringade 22 000 kronor som skänktes till världens barn.

– Det kommer också in en del saker som vi inte har en aning om vad det är. I samband med Antikrundan i Kiruna fick vi in en konstig grej. Experterna på Antikrundan talade om att det var en gruvkompass från början av 1800-talet. Den skänktes till LKAB-museet.

Vad tycker de som jobbar här då? Hur känns det att komma hit på morgonen?

– Det känns underbart, säger Annie Johansson.

– Det är roligt att komma hit, det känns som att komma hem.

Får det lov att vara en soffa? Annie Johansson och Ahmad Sedky jobbar på Bumerangen. De sitter i en av butikens storsäljare – soffan.

Gunnel Jakobsson betonar att man gärna kan se på Bumerangen som en kraftstation.

– De som jobbat här ska känna att de kan

flyga ut med nya vingar, säger hon. Och det ser onekligen ut att fungera, de som arbetar här verkar samla kraft och trivas väldigt bra!

Ny bilderbok om Kiruna

Ögonblick i Kiruna - ett fotoalbum för Kirunaborna

Kiruna kommun har i samarbete med LKAB bedrivit projektet *Ögonblick i Kiruna 2009-2010* för att i bild dokumentera staden för framtida generationer innan stadsomvandlingen tar fart. Dokumentationen, som består av över 2000 bilder, har gjorts av frilansfotografen Kjell Törmä som under ett år fotograferat Kirunas miljöer och invånarnas vardag och fritid. Kjell Törmä har nu även gett ut en bok där utvalda bilder från projektet presenteras. Boken är på 192 sidor.